

Література:

1. Миддлтон Д. Бухгалтерский учет и принятие финансовых решений / Пер.с англ.; Под ред. И.И.Елисейевой. –М.: Аудит, ЮНИТИ, 1997. – 408с.
2. Фандель Г. Теорія виробництва і витрат [Текст] / Г.Фандель; пер. з нім. М.Г.Грещака. – К.: Таксон, 2000. – 520с.
3. Сопко В.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2006. – 526с.
4. Василь Сопко, Зіновій Гуцайлюк, Маркіян Щирба, Микола Бенько. Бухгалтерський облік: Навчальний посібник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. – Тернопіль: Астон, 2005.- 496с.
5. Нападовська Л.В. Управлінський облік: підруч Для вузів / Л.В.Нападовська – 2-ге вид, доопрац. Та допов. – К.: Київ. Нац. Торг.-екон. Ун.-т. – 2010. – 648с.
6. Теорія бухгалтерського обліку: монографія / Л.В.Нападовська, М.Добія, Ш.Сандер, Р.Матезіч та ін.; за заг. ред. Л.В.Нападовської. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2008. – 735с.

УДК

S.V. Garmatii

Promotor pracy magisterskiej prof.dr.hab Login Pastusiak
polish-american relations during the presidency of george w. bush in 2001-2009
Akademia finansów i biznesu Vistula

**STOSUNKI POLSKO-AMERYKAŃSKI W OKREŚIE PREZEDENTURY
GEORGA W. BUSHA W LATACH 2001-2009.**

S.V. Garmatii

**POLISH-AMERICAN RELATIONS DURING THE PRESIDENCY OF
GEORGE W. BUSH IN 2001-2009.**

Tematem niniejszej pracy są stosunki polsko-amerykańskie w okresie prezydentury George'a W. Busha w latach 2001 do 2009. Wzajemne relacje ukazano w kontekście politycznym, ekonomicznym oraz kulturowym. Stany Zjednoczone odgrywają kluczową rolę w światowej polityce, dlatego ważną sprawą jest badanie i ukazanie czynników, wpływających na politykę amerykańskich prezydentów. Polska jest jednym z kluczowych krajów tzw. Europy Środkowej. Relacje między obu krajami można zatem traktować jako modelowe co stwarza możliwość prognozowania wpływu polityki Stanów Zjednoczonych na rozwój krajów Europy Wschodniej.

Celem pracy jest analiza wschodnioeuropejskiej polityki George'a W. Busha ukazana na przykładzie relacji polsko-amerykańskich. Zgodnie z celem, postawiono konkretne zadanie: dokonanie analizy podstawowych kierunków polityki zagranicznej George'a W. Busha.

Problematyką związaną z polityką zagraniczną USA zajmowała się i zajmuje znaczna ilość naukowców w wielu krajach, w tym również w Polsce. W pracy

odwołano się między innymi do opracowań: prof. hab. Longina Pastusiaka, Ryszarda Zjęby, Aleksandra Ciupińskiego, Mareka Zająca, Mirona Lakomy'ego, Katarzyna Czornik, Ole Rudolf Holsti, R Kuźniara. Brak jednak materiału dotyczącego relacji polsko-amerykańskich przypadających na lata prezydentury G. W. Busha. Okres ten jest niezwykle interesujący ponieważ za prezydentury Busha 11 września 2001 roku doszło do zamachu na World Trade Center. Wydarzenie to stało się przełomowym w polityce międzynarodowej. Pierwszy raz w historii doszło do tak okrutnego ataku terrorystycznego wobec, którego społeczność międzynarodowa nie mogła pozostać obojętna. Konsekwencją była interwencja zbrojna w Afganistanie i tak zwana druga wojna w Zatoce Perskiej. I choć terrorystów nie udało się pokonać świat wyraźnie uległ polaryzacji. Stany Zjednoczone przystępując do walki z terroryzmem utworzyły koalicję, a Polska stała się jednym z jej aktywnych członków.

W pracy starano się ukazać relacje polsko-amerykańskie oraz proces wzajemnych oddziaływań. Polityka zagraniczna opiera się na wielu aspektach w oparciu o które budowane są kontakty międzynarodowe. Współpraca polsko-amerykańska ma wielowiekową tradycję, Polacy zawsze postrzegali Amerykę jako kraj demokratyczny, otwarty, silny i o wielkich możliwościach. Choć zdarzały się okresy rozbieżności politycznych to mimo wszystko relacje między obu narodami były pozytywne. Ameryka w oczach Polaków jest uosobieniem stabilność, co wynikało z faktu, że mimo zwycięstwa w wyborach demokratów lub republikanów ogólny kierunek polityki zagranicznej był zawsze stały. Różnice dotyczyły głównie polityki wewnętrznej, a szczególnie społecznej. Analizując stosunki polsko-amerykańskie w latach 2001 – 2009 można dostrzec i badać różne aspekty wschodnioeuropejskiej polityki George'a W. Busha.

W wyborach 2000 r. kandydatami na urząd prezydencki byli: Albert Gore, z ramienia Demokratów, który w czasie prezydentury Billa Clintona zajmował stanowisko wiceprezydenta, oraz George W. Bush (junior), syn byłego prezydenta Busha – George, gubernator stanu Teksas. Albert Gore skupił swoją kampanię na rozwoju gospodarczym kraju i obiecywał kontynuację polityki swego poprzednika, a także zaproponował program systematycznego obniżania podatków i zmiany w polityce socjalnej. George W. Bush skupił swoją kampanię na wartościach tradycyjnych: ochronie rodziny i moralności. W kwestiach zasadniczych, dotyczących polityki wewnętrznej i zagranicznej w dużym stopniu obaj politycy byli zgodni.

Praca składa się z trzech rozdziałów. W rozdziale pierwszym ukazano działania podjęte przez USA w ramach walki z terroryzmem, zwracając szczególną uwagę na dążenie Amerykanów do stworzenia koalicji antyterrorystycznej. W tym celu w pracy ukazano walki w Afganistanie i w Zatoce Perskiej, a także ogólną sytuację polityczną w Azji Centralnej, będącej niezwykle ważnym strategicznie i gospodarczo regionem. Stopień skomplikowania sytuacji politycznej i walka o wpływy w regionie są olbrzymie, dlatego w rozdziale skupiono się na ogólnym przedstawieniu tła wydarzeń nie dążąc do ich całkowitego wyjaśnienia i oceny. Udział polskiego kontyngentu w działaniach zbrojnych był szczególnie istotny, wiązał się ze zobowiązaniami Polski wobec NATO, którego członkiem Polska stała się w 1999 roku. W tym kontekście

zwrócono również uwagę na niezwykle ważne we wzajemnych relacjach wizyty prezydenta Busha w Polsce oraz kwestie związane z rozszerzeniem NATO i budową nowego systemu obrony przeciwrakietowej w Europie, czyli powstania tarczy antyrakietowej.

Drugi rozdział ukazuje relacje polsko-amerykańskie w kontekście gospodarczym. Szczególną uwagę zwrócono na inwestycyjne zaangażowanie amerykańskiego kapitału w Polsce, która okazała się niekwestionowanym liderem w pozyskaniu amerykańskich inwestorów. Dogodna lokalizacja w centrum Europy oraz świetne przygotowanie merytoryczne polskich pracowników stały się magnesem dla amerykańskiego biznesu. Ważnym aspektem, na który również zwrócono uwagę jest wzajemna wymiana handlowa między obu krajami ponieważ Stany Zjednoczone są bardzo ważnym partnerem gospodarczym dla Polski.

W trzecim rozdziale ukazano współpracę i wymianę naukową. Amerykańskie programy naukowe i społeczne realizowane w Polsce mają długą tradycję i przyczyniały się do budowy społeczeństwa obywatelskiego nie tylko w Polsce ale w całym regionie Europy Środkowowschodniej. Służyły również zacieśnianiu wzajemnych więzi i budowie zaufania. Dziś Polacy w Ameryce to duża, aktywna i wykształcona mniejszość, z której opinią liczą się amerykańscy politycy.

Література:

1. Longin Pastusiak, George W. Bush. Jaki człowiek, jaki prezydent? Adam Marszałek, 2004.

УДК 331.25

Я.Ю. Дуда

Науковий керівник: Берестецька О.М., асистент
Тернопільський національний університет імені Івана Пулюя

**ЗАСТОСУВАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ
В РЕФОРМУВАННІ ПЕНСІЙНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ**

Y.Y. Duda

**Assistant Supervisor Berestetska O.M.
APPLICATION FOR EUROPEAN EXPERIENCE OF PENSION
REFORM IN UKRAINE**

Реформування пенсійної системи має бути запорукою економічного розвитку та передумовою соціальної стабільності країни. Європейський досвід засвідчує, що найбільш пріоритетним напрямом реформування національних пенсійних систем на сучасному етапі є посилення принципу багаторівневості у фінансуванні пенсій.

Дослідження впливу пенсійної системи на економіку України, є актуальним питанням в наш час, дехто вважає що пенсійна система, руйнує економіку України, чи дійсно це правда?